

21 maj 2012

Direktiv för arbetsgrupp VII inom Bredbandsforum – Robusthet

Bakgrund och syfte

Det övergripande målet i regeringens Bredbandsstrategi för Sverige är att Sverige ska ha bredband i världsklass (N2009/8317/ITP). Målet innebär att minst 90 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s senast 2020. Dessutom bör alla hushåll och företag ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via bredband. Utgångspunkten i regeringens bredbandsstrategi är att elektroniska kommunikationstjänster och bredband ska tillhandahållas av marknaden. En av de prioriterade frågorna i regeringens bredbandsstrategi är bildandet av Bredbandsforum. Syftet med Bredbandsforum är att skapa en plattform för att kunna föra en konstruktiv dialog mellan aktörer som på olika sätt berörs av och påverkar bredbandsutbyggnad.

Tillgången på bredbandsinfrastruktur i form av optisk fiber och kanalisation (tomrör för optisk fiber) är generellt god. Men för att företag, myndigheter och konsumenterna ska kunna förlita sig på tekniken och tillgodogöra sig de tjänster som bredband möjliggör är det av stor vikt att infrastrukturen som ska bära tjänsterna är robust och driftsäker. Nätens robusthet måste också utvecklas i takt med såväl teknik- som samhällsutvecklingen och det ökande beroendet av elektroniska kommunikationer.

För att regeringens mål på bredbandsområdet ska nås behöver även befintlig infrastruktur utnyttjas mer effektivt och nyanläggning av infrastruktur behöver göras på ett mer effektivt sätt. Bland annat har det inom Bredbandsforum konstaterats att det finns brister dels vad gäller hur väl infrastrukturen är dokumenterad, dels vad gäller möjligheten att kunna bedöma vilka tjänster som näten klara av att leverera. Antalet infrastrukturägare i Sverige är många och det finns även många aktörer som anlägger bredbandsinfrastruktur. Dessa aktörer varierar storleksmässigt, allt från större nationella operatörer till regionala stadsnät och lokala så kallade bynät. Det finns emellertid i dagsläget ingen aktör eller organisation som har ett övergripande ansvar för att näten dokumenteras eller att bredbandsinfrastrukturen anläggs på ett enhetligt sätt. Detta får konsekvenser ur ett effektivitetsperspektiv, dvs. att det försvårar möjligheten att effektivisera användningen av infrastruktur, men även ur ett robusthets- och säkerhetsperspektiv.

PTS arbetar kontinuerligt med att stärka elektroniska kommunikationers robusthet. Ett arbete som är särskilt relevant i detta sammanhang är de rekommendationer för robusta nät och noder som PTS tagit fram tillsammans med Stadsnätsföreningen (SSNf). PTS uppdaterar för närvarande även sin strategi på robusthetsområdet.

Den 1 december 2011 slutrapporterade Bredbandsforums Lösningsgrupp (arbetsgrupp IV) sitt arbete till Bredbandsforums styrgrupp. I rapporten föreslog arbetsgruppen bland annat att befintlig optisk fiber och kanalisation bör kartläggas, dokumenteras och kvalitetsklassas. Ett arbete med dessa frågor genomförs nu av branschen under ledning av IT- & Telekomföretagen. Ett annat förslag från arbetsgruppen var att branschen under ledning av PTS bör ta fram standarder kring anläggningstekniker för bredbandsinfrastruktur. Myndigheten tycker att förslaget är bra och kommer att bidra i arbetet. Ägarskap för frågan bör dock branschens aktörer ha.

Inom ramen för Lösningsgruppens arbete ansågs det finnas ett behov av att se över rådande förutsättningar vad gäller såväl nätens robusthet som marknadsförutsättningar och stärka dem på vissa punkter. Arbetsgruppen bedömde vidare att det samhällskritiska perspektivet vad avser fiberbaserad infrastruktur kommer att bli föremål för ytterligare diskussion framöver, bland annat inom Bredbandsforum. Många av de hinder som identifierats har kopplingar till att branschen i vissa delar är relativt omogen och att bredbandsinfrastruktur ännu inte fått samma prioritet som andra samhällskritiska infrastrukturer som vägar, vatten och el.

Driftsäkra elektroniska kommunikationer lyfts också särskilt i Bredbandsstrategin för Sverige som ett insatsområde.

Det finns sammantaget ett behov av att särskilt belysa frågan om robusthet i relation till de förslag för ökad bredbandsutbyggnad som lagts fram av Bredbandsforum och det tilltagande beroendet av elektroniska kommunikationer i samhället.

Mål med arbetsgruppens arbete och frågor att hantera

En övergripande målsättning för arbetsgruppen är att genomföra en förstudie som kan ligga till grund för Bredbandsforums fortsatta arbete med robusthet. I förstudien ska hinder för att vidmakthålla och utveckla infrastrukturens robusthetsnivå identifieras.

Arbetsgruppen ska även ta fram ett förslag på hur det långsiktigt kan säkerställas att infrastrukturen (i form av optisk fiber och kanalisation för optisk fiber) håller god kvalitet och dokumenteras i vederbörlig ordning. I detta arbete bör särskilt beaktas implementeringen av de förslag som lagts av Bredbandsforum avseende dokumentation och kvalitetsklassning av nät samt standardisering av anläggningstekniker. Frågor som bör besvaras är:

- Hur säkerställs det att alla typer av nätägare agerar i enlighet med utfallet av de arbeten som genomförs av IT- & Telekomföretagen (se ovan)?
- Hur ska systemet med dokumentation och kvalitetsklassning förvaltas, utvecklas och uppdateras? Går det att utforma en organisation som har ansvar för att dessa krav? Hur ska i så fall denna utformas, drivas och finansieras?
- Bör det ställas krav på utbildning på de som anlägger fiberoptiska nät?

I gruppens arbete bör erfarenheter inhämtas från hur frågan om kvalitet och robusthet hanterats på andra liknande samhällskritiska områden, som exempelvis avseende elnät och elinstallationer.

Bemanning och ekonomiska resurser

Ordförande för den sjunde arbetsgruppen är Anne-Marie Fransson, förbundsdirektör hos IT- & Telekomföretagen. Ordföranden får i uppdrag att leda arbetet och ansvarar för att utfallet av gruppens arbete återrapporteras till Bredbandsforums styrgrupp. Ordföranden

ansvarar vidare för arbetsgruppens bemanning och att arbetet organiseras så att berörda parter ges möjlighet att bidra med synpunkter och förslag. Bredbandsforums kansli bistår ordföranden och arbetsgruppen med stöd och underlag i det löpande praktiska arbetet.

Deltagande myndigheter eller organisationer svarar själva för sina personella resurser i arbetsgruppen.

Avstämning

Arbetsgruppen ska på varje styrgruppsmöte avrapportera hur arbetet fortskrider och för uppnådda resultat. Bredbandsforums styrgrupp kan komma att ge arbetsgruppen ytterligare uppdrag i tilläggsdirektiv.

Samråd

Arbetet ska i så stor utsträckning som möjligt präglas av öppenhet. Det är därför av vikt att gruppen strävar efter att ha dialog med intresserade parter. Detta kan exempelvis ske genom möten, workshops och hearingar.

Starttid

Arbetsgruppen ska starta sitt arbete den 1 september 2012.

Sluttid

Arbetsgruppen ska avsluta sitt arbete senast den 31 maj 2013 och i samband med detta skriftligt rapportera de resultat som uppnåtts.